

Nærings- og fiskeridepartementet
Per epost: postmottak@nfd.dep.no

Oslo, 3. desember 2019
Ref: M / / /
Ansvarlig advokat
Sverre Sandvik:

Vedr. forslag til endringer i aksjelovgivningen mv. (tilknytningskrav for styremedlemmer og daglig leder mv.) – alminnelig høring

Vi viser til høringsbrev datert 21. november 2019 om forslag til endringer i aksjelovgivningen mv. (tilknytningskrav for styremedlemmer og daglig leder mv.).

Vi støtter forslaget om endring av aksjeloven og allmennaksjeloven § 6-11. Vi er imidlertid skeptiske til den foreslåtte endringen i aksjeloven og allmennaksjeloven § 6-24.

Det er vanskelig å se situasjoner hvor bestemmelsen i det hele tatt vil være aktuell. Styret er etter § 6-24 (1) bare vedtaksført hvis mer enn halvparten av medlemmene deltar i behandlingen. Etter § 6-11 må minst halvparten av styrets medlemmer ha slik tilknytning til Norge/EØS som bestemmelsen angir. Hvis ingen styremedlemmer med slik tilknytning til Norge/EØS deltar, vil dette nødvendigvis innebære at mer enn halvparten medlemmene ikke deltar i behandlingen. Følgelig vil styret ikke være vedtaksført allerede etter hovedregelen i § 6-24 (1). Forutsetningen for at den foreslåtte bestemmelsen i det hele tatt skal kunne bli aktuell synes å være at en eller flere av de ordinære styremedlemmene – som oppfyller kravet til Norge/EØS-tilknytning - ikke har deltatt i behandlingen, og at et eller flere varamedlemmer – som ikke oppfyller dette kravet – har deltatt i deres sted. Allerede dette tilsier at det er lite behov for en egen lovbestemmelse.

Vi har under enhver omstendighet vanskelig for å se behovet for en slik bestemmelse. Den foreslåtte endringen i denne bestemmelsen er begrunnet i jurisdiksjonshensyn, nærmere bestemt at det skal "være mulighet til å få fullbyrdet et krav mot det enkelte medlem."

Når man vurderer behovet for en slik regel bør det tas hensyn til at de fleste norske selskaper har en høy andel av norske/europeiske medlemmer helt uavhengig av reguleringen i aksjelovgivningen. De eventuelle jurisdiksjonsutfordringene vil bare være relevante i situasjoner hvor det fremsettes erstatningskrav mot styrer knyttet til vedtak hvor det – i fravær av bestemmelsen – ikke ville vært noen av de deltagende styremedlemmene som var bosatt i eller statsborgere i Norge eller en EØS-stat. Dette er allerede i utgangspunktet en nokså sjelden situasjon. Som påpekt ovenfor blir situasjonen enda mer upraktisk fordi styret i de aller fleste tilfeller av denne typen, uansett ikke ville ha vært vedtaksført.

Selv i situasjoner hvor bestemmelsen faktisk skulle ha en praktisk anvendelse, er det temmelig usikkert i hvilken grad den vil bidra til å øke dekningsmulighetene for dem som krever erstatning av styret. I de tilfeller hvor det ikke foreligger styreforsikring vil det generelt være usikkert hvorvidt de enkelte styremedlemmer har en personlig formue som kan gi et meningsfylt bidrag til å dekke et

erstatningskrav. Den foreslåtte bestemmelsen vil dessuten bare øke sannsynligheten for at saksøkerne kan tvangsfullbyrde sine krav mot det ene styremedlemmet med tilknytning til Norge/EØS; de andre styremedlemmene vil forutsetningsvis ikke være bosatt i Norge/EØS. Om det ene styremedlemmet som oppfyller tilknytningskravet har midler av betydning som det er mulig for saksøkerne å ta beslag i, vil nødvendigvis være usikkert.

Slik tilknytningskravet i § 6-11 er utformet vil det dessuten ikke være noen sikkerhet for at dette ene styremedlemmet vil være bosatt i Norge/EØS. Det foreslåtte kravet vil være oppfylt om ett av styremedlemmene er EØS-statsborger, men f.eks. bosatt i USA. Dette gjør det enda mer usikkert om kravet vil øke mulighetene for å få dekning for et erstatningskrav.

Det er altså snakk om en bestemmelse som uhyre sjelden vil ha en praktisk betydning og hvor det – selv i disse sjeldne tilfellene – vil være høyst usikkert om den i det enkelte tilfelle vil øke dekningsmulighetene for saksøkerne. Den foreslåtte bestemmelsen fremstår derfor etter vårt syn som upreget teoretisk, med liten praktisk verdi. Vi anser derfor at bestemmelsen vil utgjøre en unødig komplikasjon av lovverket.

Det er i tillegg enkelte forhold som tilsier at man ikke bør skjerpe lovens regler om vedtaksførhet.

En generell utfordring med reglene om vedtaksførhet, er at de i enkelte situasjoner, f.eks. hvor noen av styrets medlemmer er inhabile, kan gjøre det umulig å etablere et vedtaksført styre. Aksjelovgivning gir ikke noe svar på hvordan slike situasjoner skal håndteres. Det er antatt at løsningen må være at det aktuelle spørsmålet må behandles i selskapets generalforsamling. I mange sammenhenger er imidlertid dette en lite heldig løsning.

I situasjoner hvor det haster med å treffe en beslutning, kan det være uheldig å måtte innkalle til en generalforsamling. Videre er generalforsamlingen dårlig egnet til å behandle mange av de sakene som normalt behandles i styret. Etter aksjelovningens vanlige system vil generalforsamlingen ta stilling til forslag som er forberedt av styret. Når styret "settes ut av spill" av reglene om vedtaksførhet, vil også styrets saksforberedende rolle bli borte. Rollen til generalforsamlingen vil normalt være å stemme for eller mot et forslag forberedt av styret. Generalforsamlingen, hvor det potensielt kan være representert flere hundre aksjeeiere og hvor de aller fleste tilstedeværende vil mangle den nære tilknytningen til selskapet som styremedlemmer vil ha, er dårlig rustet til å gjøre mer komplekse vurderinger av forskjellige handlingsalternativer. I tillegg har generalforsamlingen ikke på samme måte som styret en generell plikt til å ivareta selskapsinteressen. Ved at beslutningsmyndigheten i saker som naturlig hører hjemme i styret, flyttes til generalforsamlingen, mister man det vernet av den bredere selskapsinteressen som ligger i styrets ansvar for å ivareta selskapets, ikke bare aksjeeiernes, interesser. Styret vil dessuten ofte være besluttende organ i saker av konfidensiell karakter. Dette kan f.eks. være inngåelse av avtaler med konfidensialitetsbestemmelser, saker knyttet til daglig leders stilling mv. I selskaper med en bred aksjonærkrets vil det være problematisk å forelegge slike saker for generalforsamlingen.

De ovenstående forholdene er en generell utfordring ved reglene om vedtaksførhet. Men i mangel på en hensiktsmessig løsning på disse problemene bør reglene om vedtaksførhet ikke skjerpes med mindre det foreligger tungtveiende grunner til dette. Dette mener vi ikke er tilfellet her. Da bør man unnlate å innføre ytterligere krav til vedtaksførhet, selv om den foreslåtte bestemmelsen i praksis nok sjelden vil komme på spissen.

Med vennlig hilsen
for Advokatfirmaet Wiersholm AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'S. Sandvik', with a stylized, cursive script.

Sverre Sandvik
ss@wiersholm.no